

IKC DE WATERSNIP

GRO-UP KINDEROPVANG | OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS ZOETERMEER

Gedragprotocol

Datum: Augustus 2024
Besproken team: augustus 2024
Besproken MR: september 2024

Inleiding

In dit gedragsprotocol wordt beschreven op welke manier er op IKC De Watersnip preventief wordt gewerkt aan het voorkomen van ongewenst gedrag. In het tweede deel van het protocol wordt beschreven welke stappen de school neemt wanneer ongewenst gedrag vertoond wordt.

Dit gedragsprotocol is opgesteld met het volgende doel:

Leerlingen gaan met plezier naar IKC de Watersnip. Ze voelen zich veilig en kunnen zich, mede daardoor, optimaal ontwikkelen.

Leerlingen zijn zich bewust van het eigen handelen en de wijze waarop hij/zij hier zelfsturing aan kan geven.

Om een veilige school en leerklimaat te creëren binnen IKC de Watersnip is het van belang dat ieder respectvol met elkaar omgaat. Hierbij wordt ongewenst en grensoverschrijdend gedrag niet getolereerd binnen de school.

Wat verstaan we onder ongewenst gedrag?

Ongewenst gedrag wordt door leerkrachten en leerlingen ervaren en/of signaleerd op het moment dat de schoolafspraken niet worden nageleefd.

Wat verstaan we onder grensoverschrijdend gedrag?

Van grensoverschrijdend gedrag is er sprake van het in gevaar brengen van de fysieke/ sociale veiligheid van zichzelf, medeleerlingen en/of leerkrachten.

Wat verstaan we onder pesten?

Er is een verschil tussen plagen en pesten. Bij plagen worden er over en weer grapjes gemaakt en iedereen voelt zich fijn. Wanneer er iemand zich niet veilig voelt kan hier over gesproken worden en wordt het opgelost.

Bij pesten gaat het om structureel buitensluiten/ negeren, uitlachen, schelden, slaan, bezittingen vernielen of geld eisen van individuele- of een groepje leerlingen. Niet iedereen voelt zich fijn en het lukt niet om dit op te lossen.

Groep 1/2

Jonge kinderen ervaren en ontdekken de wereld om zich heen vanuit zichzelf. Het begrenzen van gedrag valt onder de basis van het pedagogisch handelen binnen de groep. Om deze reden werken wij bij de kleuters niet met het kaartensysteem (zie time-out), maar met een time-in binnen de eigen groep.

Preventief handelen

Op IKC De Watersnip wordt gewerkt aan het bevorderen van gewenst gedrag.

Preventief kunnen medewerkers van IKC de Watersnip veel doen om ongewenst gedrag zoveel mogelijk te voorkomen. Dit gebeurt onder andere door:

- Het uitdragen van en aanspreken op de schoolafspraken (zie bijlage 1) van IKC de Watersnip.
- Aan begin van ieder schooljaar en na de kerstvakantie wordt duidelijk met de kinderen gesproken over het verschil tussen pesten en plagen en hoe je hiermee om moet gaan.
- De eerste weken van elk schooljaar wordt in alle groepen expliciet aandacht geschonken aan positieve groepsvorming/omgaan met elkaar (Gouden weken).
- De eerste weken na de kerstvakantie wordt in alle groepen expliciet aandacht geschonken aan positieve groepsvorming/omgaan met elkaar (Zilveren weken).
- Er wordt tijdens de wekelijkse lessen sociaal-emotionele ontwikkeling (methode Kwink) nadrukkelijk aandacht geschonken aan hoe je met elkaar om moet gaan.
- Op ieder moment van de dag leeft de leerkracht de afspraken/regels voor en bevestigt dit wanneer dit gezien wordt bij de leerlingen.
- Klas doorbrekende- en samenwerkingsactiviteiten dragen bij aan een gedeelde verantwoordelijkheid voor het sociaal emotioneel welzijn van alle betrokkenen van IKC de Watersnip.
- Tijdens de pauze zorgt de pleinwacht dat hij/zij 'zichtbaar' is door rond te lopen en contact te maken met de leerlingen. Leerkrachten spreken leerlingen op een positieve manier aan op het spel dat zij spelen. (Denk aan: Wat zijn jullie aan het spelen? Wat ziet het er hier gezellig uit? Vinden we dit spel allemaal leuk?)

Kwink

Kwink is een online-methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL). Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Kwink is gericht op preventie en het bevorderen van gewenst gedrag. Hierbij wordt actief gewerkt aan het creëren van een veilige groep. Kwink werkt vanuit een positieve benadering.

Op IKC de Watersnip wordt in groep 1 tot en met 8 minimaal vijfenveertig minuten per week gewerkt aan SEL.

Stimuleren gewenst gedrag

In iedere groep worden aan het begin van het jaar de schoolafspraken besproken. Tijdens de eerste schoolweken wordt er veel tijd en aandacht besteed aan het inoefenen en eigen maken van de schoolafspraken.

Alle aanwezigen op IKC de Watersnip hebben hierin een voorbeeldfunctie.

Om groepsgewijs positief gedrag te bevorderen en belonen wordt er gebruik gemaakt van Classdojo (optioneel).

Classdojo (optioneel)

Leerkrachten maken samen met de groep passende en haalbare afspraken over de groepsdoelen, de beloning en de punten die verdiend kunnen worden. Het verdienen van punten kan bijvoorbeeld gekoppeld worden aan het inoefenen van de schoolafspraken. Samen met de klas worden maximaal 5 doelen opgesteld. Punten worden gegeven aan de gehele groep of aan een subgroep (dus niet individueel). Minpunten worden niet gegeven, dit om het gewenste gedrag te blijven stimuleren.

Time-out

Als er sprake is van ongewenst gedrag spreekt de leerkracht de leerling aan op zijn of haar gedrag, zie gele kaart en oranje kaart. Wanneer het ongewenste gedrag na herhaaldelijk waarschuwen aanhoudt, volgt een time-out, zie rode kaart. Als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag volgt direct een time-out.

Wat is een time-in?

Een time-in is een maatregel waarbij een leerling gewaarschuwd wordt met een kaart en/of binnen de groep apart geplaatst wordt. Bij een time-in is er sprake van het begrenzen van ongewenst gedrag. De leerkracht blijft dichtbij om het gewenste gedrag te stimuleren.

Wat is een time-out?

Een time-out is een maatregel waarbij een leerling buiten de groep geplaatst wordt vanwege voortdurend ongewenst of grensoverschrijdend gedrag. Wanneer een leerling uit de groep wordt geplaatst, is dat altijd onder toezicht, met werk gegeven door de eigen leerkracht, in een vaste time-out groep.

Handelswijze time-out

In iedere klas zijn de schoolafspraken met de leerlingen besproken en zichtbaar opgehangen in het lokaal (zie bijlage 1). Iedere leerling conformeert zich hieraan door zijn of haar naam eronder te zetten.

Gele kaart – time in

Wanneer een leerling zich niet aan de schoolafspraken houdt, krijgt hij/zij een waarschuwing. Deze eerste waarschuwing leidt tot een gele kaart. Bij het geven van de gele kaart wordt het volgende benoemd:

- 1 Wat de leerling doet.
- 2 Wat de gevolgen zijn van het gedrag.
- 3 Dat de eerste officiële waarschuwing wordt gegeven.
- 4 Uitspreken van positieve verwachtingen, wat moet de leerling laten zien.

Oranje kaart – time in

Wanneer een leerling zich voor de tweede keer niet aan de schoolafspraken houdt, krijgt hij/zij een tweede en tevens laatste waarschuwing. Deze tweede waarschuwing leidt tot een oranje kaart. Bij het geven van de oranje kaart wordt het volgende benoemd:

- 1 Wat de leerling doet.
- 2 Dat de tweede officiële waarschuwing wordt gegeven.
- 3 Wat de consequentie is -> werken in een andere groep.
- 4 Uitspreken van positieve verwachtingen, wat moet de leerling laten zien.

De leerling kan (gedurende maximaal 10 minuten) op een rustige plek gezet worden.

Rode kaart – time out

Wanneer een leerling zich voor de derde keer niet aan de schoolafspraken houdt, krijgt hij/zij een derde waarschuwing. Deze derde waarschuwing leidt tot een rode kaart. Bij het geven van een rode kaart wordt het volgende benoemd:

- 1 Wat de leerling doet.
- 2 Dat er een time-out gegeven wordt.
- 3 Wat de consequentie is -> werken in een andere groep. Hierbij geeft de leerkracht aan hoelang de time-out duurt (zie dagdelen time-out).
- 4 Dat de leerling een reflectieblad invult, welke na de time-out met de leerkracht wordt besproken.

Tijdens een time-out wordt de leerling gedurende een dagdeel in een andere klas geplaatst.

Dagdelen time-out: ochtend (start tot eerste pauze), midden (eerste pauze tot tweede pauze), middag (tweede pauze tot einde schooldag).

Time-out aan het einde van de dag

Krijgt een leerling (vanaf groep 5) het laatste half uur van een dagdeel een time-out dat wordt de time-out uitgezeten in het huidige dagdeel en het eerstvolgende dagdeel. Dit betekent dat de time-out ook door kan lopen op de eerstvolgende schooldag.

Stappenplan time-out

Leerlingvolgsysteem (ParnasSys)

Wanneer een leerling een time-out (rode kaart) heeft gekregen worden ouders diezelfde dag telefonisch op hoogte gebracht door de leerkracht. Ook wordt dit in ParnasSys geregistreerd.

Gesprek met ouders

Wanneer een leerling drie keer in een periode tussen twee vakanties een time-out nodig heeft gehad, worden ouders door de leerkracht uitgenodigd voor een gesprek. Adviseur Onderwijs en Kwaliteit (AOK) sluit aan bij het gesprek. Tijdens dit gesprek wordt besproken wat er nodig is om het gedrag te doorbreken. Bijvoorbeeld door aanmelding bij schoolmaatschappelijk werk, hulp bij opvoeden of andere zaken die van invloed zijn op het gedrag van het kind. Van het gesprek wordt een notitie gemaakt in ParnasSys. Deze notitie wordt ondertekend door ouders.

Officiële waarschuwing

Wanneer vaker dan drie keer per periode een time-out nodig is en ouders geen toestemming geven om besproken hulp om het gedrag te doorbreken in te zetten, worden leerling en ouders uitgenodigd voor een gesprek met de directeur. De directeur bepaalt of er voldoende gronden zijn om een leerling een officiële waarschuwing te geven. In dit geval worden ouders uitgenodigd op school voor een gesprek met de directeur en moeten ouders tekenen voor ontvangst van een officiële waarschuwing. Het ondertekende gespreksverslag wordt opgeslagen in ParnasSys.

Wanneer het gedrag aanhoudt en er twee officiële waarschuwingen zijn gegeven, kan de directeur overgaan tot het schorsen van de leerling voor een bepaalde periode. Hierbij wordt het OPOZ-protocol 'Schorsen en verwijderen' gehanteerd. Een schorsing wordt geregistreerd bij de Onderwijsinspectie en is inzichtelijk voor de leerplichtambtenaar.

Extreem grensoverschrijdend gedrag

Bij extreem grensoverschrijdend gedrag, zoals het uitschelden van een leerkracht, fysiek geweld, het bezit van wapens en andere verboden of gevaarlijke middelen wordt de leerling naar de directeur gestuurd of gebracht. De directeur bepaalt of er voldoende gronden zijn om een leerling een officiële waarschuwing te geven. In dit geval worden ouders uitgenodigd op school voor een gesprek met de directeur en moeten ouders tekenen voor ontvangst van een officiële waarschuwing. Het ondertekende gespreksverslag wordt opgeslagen in ParnasSys.

In een uitzonderlijk geval kan de directeur direct overgaan tot schorsen. Hierbij wordt OPOZ-protocol 'Schorsen en verwijderen' gehanteerd. Een schorsing wordt geregistreerd bij de onderwijsinspectie en is inzichtelijk voor de leerplichtambtenaar.

Time-out klassen

Wanneer een leerling een time-out heeft gekregen wordt de leerling voor een bepaalde periode buiten de klas geplaatst. Hieronder staat beschreven in welke klas de time-out plaatsvindt.

- 1-2a** Gaat naar 1-2b
- 1-2b** Gaat naar 1-2a
- 3** Gaat naar 6
- 4** Gaat naar 7
- 5** Gaat naar 8
- 6** Gaat naar 3
- 7** Gaat naar 4
- 8** Gaat naar 5

Bijlage 1:

Schoolafspraken

Op IKC de Watersnip...

- ... zorgen wij ervoor dat iedereen zich prettig voelt.
- ... luisteren wij naar elkaar.
- ... behandelen wij anderen zoals we zelf behandeld willen worden.
- ... werken en leren wij samen.
- ... zorgen wij goed voor alle materialen in en om het schoolgebouw.

	<p>... zorgen wij ervoor dat iedereen zich prettig voelt.</p>
	<p>... luisteren wij naar elkaar.</p>
	<p>... behandelen wij anderen zoals we zelf behandeld willen worden.</p>
	<p>... werken en leren wij samen.</p>
	<p>... zorgen wij goed voor alle materialen in en om het schoolgebouw.</p>